

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
	Регіональна економіка	
	Галузь знань:	07Управління та адміністрування
	Спеціальність:	075 Маркетинг
	Освітній ступінь:	Бакалавр

1. Відомості про викладача

I. Особисті дані викладача:	
Прізвище, ім'я та по батькові	Носенко Валентина Володимирівна
науковий ступінь/ звання / посада	Доцент к.е.н.
II. Контактні дані викладача:	
- електронна пошта:	nosenko19510404@ukr.net
- телефон та кабінет комісії:	
- посилання на освітній контент дисципліни	
- сайт викладача / циклової комісії	
III. Місце та час проведення консультацій:	Ауд. 604

2. Загальна інформація про дисципліну та її опис

I. Загальна інформація про дисципліну:			
назва дисципліни	Регіональна економіка		
статус дисципліни		форма семестрового контролю	екзамен
форма навчання	денна	загальний обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС/годинах	120
курс та семестр	II-III курс, III-IV семестр		
мова викладання, навчання та оцінювання	українська		
кількість змістових модулів із розподілом обсягу годин	1/40, 2/20,3/60		
II. Опис дисципліни:			
АНОТАЦІЯ	Дисципліна «Регіональна економіка» дає можливість всебічно підготувати здобувачів вищої освіти із теоретичних питань раціонального та ефективного використання природних, науково-виробничих, людських ресурсів регіонів країни і надати їм певні навички та вміння для подальшого практичного застосування.		
МЕТА дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Регіональна економіка» є формування знань щодо теоретичних і практичних засад територіальної організації продуктивних сил України, сучасного стану та напрямків регіонального розвитку економіки, а також екологічних знань, мислення та свідомості економістів.		
ЗАВДАННЯ дисципліни	Вивчення дисципліни «Регіональної економіки» є: об'єктивна необхідність раціонального та ефективного використання природних, науково-виробничих, людських ресурсів регіонів країни, з урахуванням того, що окремі тематичні питання можуть вивчатися ними в інших дисциплінах.		

ЗВ'ЯЗКИ дисципліни	Політекономія, Економіка підприємства, Комунікаційна діяльність, Основи ринкових досліджень, Маркетингова цінова політика, Інфраструктура товарного ринку.	
-----------------------	--	--

3. Компетентності та результати навчання формуванню яких сприяє дисципліна (за умови успішного вивчення здобувачем навчальної дисципліни)

КОМПЕТЕНТНОСТІ:	<p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 8. Здатність працювати в команді.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):</p> <p>СК1. Здатність системно відтворювати отримані знання предметної області маркетингу.</p> <p>СК2. Здатність виявляти вплив чинників маркетингового середовища на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.</p> <p>СК3. Брати участь у плануванні маркетингової діяльності ринкового суб'єкта.</p> <p>СК4. Здатність провадити маркетингову діяльність на основі розуміння сутності та змісту теорії маркетингу і функціональних зв'язків між її складовими.</p>
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:	<p>РН 1. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи провадження маркетингової діяльності.</p> <p>РН 3. Аналізувати ринкові явища та процеси на основі застосування теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.</p> <p>РН 4. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язування практичних завдань у сфері маркетингу.</p> <p>РН 5. Збирати й аналізувати необхідну інформацію, обчислювати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.</p> <p>РН 7. Визначати показники результативності маркетингової діяльності ринкових суб'єктів та їх взаємозв'язки.</p> <p>РН 10. Оцінювати ризики здійснення маркетингової діяльності в умовах певної невизначеності маркетингового середовища.</p> <p>Реалізовувати управлінські рішення у сфері маркетингу у діяльності ринкових суб'єктів. РН 11.</p> <p>РН 12. Реалізовувати маркетингові функції ринкового суб'єкта.</p> <p>РН 13. Проявляти ініціативу та підприємливість для досягнення професійної мети.</p> <p>РН 14. Виконувати професійну діяльність у командній роботі.</p> <p>РН 15. Знати історію, наукові цінності й досягнення суспільства у маркетинговій діяльності.</p>

4. Політика дисципліни

Політика дисципліни щодо:	
- дедлайнів та перескладання	Дотримання термінів графіку освітнього процесу щодо вивчення дисципліни Здобувачі освіти повинні мати активовану коледжанську пошту. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу завідувача відділення за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- академічної доброчесності	Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі).
- відвідування	Для здобувачів освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в коледжанських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.
- поведінки під час занять	Заборона запізнь, використання мобільних гаджетів не в навчальних цілях

5. Політика оцінювання

Мінімальна кількість балів, яку здобувач освіти має отримати для допуску до підсумкового контролю – 30 балів

5.1 Розподіл балів, які студенти отримують під час вивчення дисципліни

Вид та форма діяльності студентів за яку нараховуються бали *	Максимальна кількість балів
Робота на семінарських (практичних) заняттях	30
Виконання самостійної роботи	30
Підсумковий контроль (екзамен)	40
Загальна кількість балів	100

* Для отримання додаткових балів (за власним бажанням студента/ки або у випадку, якщо студентом/кою з поважних причин не набрано необхідної кількості балів) студент/ка можуть виконати одне з індивідуальних завдань, яке максимально може бути оцінене в 15 балів та / або пройти курс (один з рекомендованих) та за умови одержання сертифікату, отримати 10 балів.

5.2 Принцип розрахунку балів за роботу на семінарських (практичних) заняттях

За кожне семінарське (практичне) заняття студент/ка може отримати **5 балів за такі види діяльності:**

участь в занятті / виконання завдання:	
3 бали	активна участь в обговоренні питань; вірні та повні відповіді на питання; успішне виконання завдань
2 бали	активна / помірно активна участь в обговоренні питань; відповіді на питання вірні, проте мають певні неточності / відповіді не повні; виконані завдання мають певні неточності / незначні помилки або є виконані не в повному обсязі
1 бал	помірна участь в обговоренні питань; відповіді на питання поверхневі / мають суттєві неточності; виконані завдання мають суттєві неточності та / або виконані не в повному обсязі

0 балів	студент/ка відсутній/ня на занятті; завдання не виконані
складання тесту:	
2 бали	якщо студент/ка відповіли вірно більш ніж на 80 % питань
1 бал	якщо студент/ка відповіли вірно більш ніж на 40 % питань
0 балів	студент/ка відповіли вірно на менш ніж 40 % питань

Середній бал отриманий на семінарських (практичних) заняттях дорівнює сумі всіх балів отриманих на семінарських (практичних) заняттях, поділений на 2.

Тобто $X = (ПР\ 1 + ПР\ 2 + ПР\ 3 + \dots + ПР\ 12) : 2$, де: X – середній бал; ПР 1, ПР 2 і т.д. – кількість балів за кожне практичне / семінарське заняття; 2 – коефіцієнт.

5.3 Принцип розрахунку балів за виконання самостійної роботи

За виконання самостійної роботи по темі студент/ка може отримати **3 бали**:

3 бали	робота задана вчасно, виконана якісно та в повному обсязі
2 бали	робота здана вчасно, але не в повному обсязі, якість виконання задовільна; робота виконана в повному обсязі та якісно, проте здана невчасно
1 бал	робота здана невчасно, виконана не в повному обсязі та неякісно
0 балів	робота відсутня

Середній бал за самостійну роботу дорівнює сумі всіх балів отриманих за виконану роботу, поділений на 2.

Тобто $X = (СРС\ 1 + СРС\ 2 + \dots + СРС\ 15) : 2$, де: X – середній бал; СРС 1, СРС 2 і т.д. – кількість балів за кожну самостійну роботу; 2 – коефіцієнт.

5.4 Принцип обрахунку підсумкової оцінки

Підсумкова оцінка дорівнює сумі середнього балу за практичні / семінарські заняття та самостійну роботу, балу за індивідуальне завдання (якщо вони виконувалося) та балу за підсумкового контролю.

Середній бал отриманий за		Бал за індивідуальне завдання та / або курс*	Підсумковий контроль	Сума
діяльність на практичних / семінарських заняттях	самостійну роботу			
40	30	15	30	100

* якщо студент/ка його виконував/ла

5.5 Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
100-90	A	відмінно
89-82	B	добре
81-75	C	
74-67	D	задовільно
66-60	E	
59-35	FX	незадовільно

		з можливістю повторного складання
01-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Система контролю

Методи контролю	
поточного	підсумкового
<ul style="list-style-type: none"> - усне опитування, бесіда, дискусія; - тестування; - виклад матеріалу на задану тему в письмові формі; - розв'язання проблемних ситуацій; - складання тестів, схем, інтелект карт, порівняльних таблиць; - презентація самостійної роботи; - інші 	<ul style="list-style-type: none"> - екзамен у формі тестування та вирішення практичних ситуацій

7. Навчально-методична карта навчальної дисципліни

№	Назва теми та короткий зміст / зміст самостійної роботи	Форма діяльності/ кількість годин	Терміни виконання
	Змістовий модуль 1 Предмет, метод, завдання дисципліни.		
	Тема 1. Теорії та концепції розміщення продуктивних сил.	Л: 1 год; СР: 4 год.	
	Тема 2. . Фактори розвитку і розміщення продуктивних сил .	Л: 1 год; СР: 4 год.	
	Тема 3. Інтегральний потенціал регіональної економіки	Л: 2 год; ПР.2 год, СР: 4 год.	
	Тема 4. Теорії і концепції розміщення продуктивних сил регіонального розвитку	Л: 1 год; ПР.2 СР: 4 год.	
	Тема 5. Основи державної регіональної політики	Л.2 год, ПР.2 СР.8	
	Тема 6. Людський чинник у розміщенні продуктивних сил	Л.1	
	Тема 7. Природно-ресурсна основа розвитку продуктивних сил	Л.2	
	Тема 8. Народногосподарський комплекс України. Галузева і територіальна структура.	Л.2	
	Змістовий модуль 2. Природно-ресурсна основа розвитку продуктивних сил		

Тема 1. Міжгалузеві комплекси як складні міжгалузеві утворення. Фактори сталого розвитку продуктивних сил і формування економіки регіонів.	Л: 4 год; ПР.2 СР: 4 год.	
Тема 2. Економічне районування України	Л: 2 год; ПР.2 СР: 4 год.	
Тема 3. Загальна характеристика продуктивних сил регіонів	Л: 2 год; ПР.2 СР: 4 год.	
Тема 4. Методи дослідження розвитку і розміщення продуктивних сил.	Л:4 год СР:4 год.	
Тема 5. Методи обґрунтування розміщення виробництва.	Л: 2 год; СР: 4 год.	
Тема 6. Нові форми регіонального розвитку продуктивних сил	Л.2	
Тема 7. Сутність, значення та основні форми зовнішньо-економічного співробітництва	Л: 2 год; Пр.1, СР.3	
Тема 8. Сутність, значення та основні форми зовнішньо-економічного співробітництва	Л:4 год; ПР.2 год. СР: 8 год.	

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-ть годин		
		IVсем	Vсем	
1.	Завдання державної регіональної політики у сферах економічній, соціальній та екологічній.	2		
2.	Особливості формування й аналізу міжгалузевих господарських комплексів.	2		
3.	Еволюція економічних принципів природокористування.	2		
4.	Геоелекономічні пріоритети регіонального розвитку України.	2		
5.	Проблеми іноземного інвестування і створення вільних економічних зон в Україні.	2		
6.	Зміст показників рівня галузевої диверсифікації та концентрації в регіоні.	2		
7.	Елементи світового досвіду і міжнародного співробітництва у сфері охорони навколишнього природного середовища.	2		
8.	Створення спільних підприємств і міжнародних об'єднань за участю українських та іноземних організацій, фірм, управлінь.	1		
	Всього	30		

8. Самостійна робота та/або індивідуальні завдання

Самостійна роботи

Самостійна робота здобувача освіти - форма організації освітнього процесу, що передбачає засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу у вільний від навчальних занять час під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Самостійна робота може здійснюватися у формі виконання індивідуальних завдань.

Індивідуальні завдання

Для підвищення середнього балу по дисципліні студент може виконати індивідуальне завдання та/або пройти он-лайн курс.

Індивідуальне завдання – форма організації навчання, що має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які здобувачі освіти отримують в процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. Індивідуальні завдання виконуються здобувачем освіти самостійно, але під керівництвом викладача.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ	
I. Вимоги:	II. Оцінювання :
1) індивідуальне завдання може бути виконане у формі*: – наукового реферату (з мультимедійною презентацією чи без такої); – наукової статті; – творчої роботи (творчий реферат з ілюстраціями, відео тощо); – конспекту лекції з підсумковим опитуванням (тести до лекції на базі її змісту; кросворд по темі; практичне завдання по темі; ребуси тощо); – сценарію ділової гри; – коміксу (за умови повного розкриття теми); – проекту (тематику та вимоги, надає викладач). 2) індивідуальне завдання виконується з дотриманням політики академічної доброчесності та дедлайнів. <i>*Детальні вимоги щодо кожної форми можна дізнатися у викладача.</i>	Індивідуальне завдання оцінюється враховуючи: - якість його виконання (науковість / креативність, дотримання вимог щодо структури, обсягу тощо), - дотримання політики академічної доброчесності та дедлайнів, - повноту розкриття тематики, - якість представлення результатів (якщо це передбачено умовами виконання індивідуального завдання). Максимальна кількість балів – 15.
КУРСИ	
I. Вимоги та перелік	II. Оцінювання
1. Он-лайн курси загального та професійного спрямування, які допоможуть розвинути окремі загальні та/або професійні компетентності. 2. Перелік курсів надається викладачем. 3. Студент може пройти будь-яку кількість курсів, але зарахований буде лише один.	За проходження онлайн курсу, за умови отримання відповідного сертифікату, студент може отримати додаткові бали. Максимальна кількість балів - 10

9. Питання до іспиту

Перелік орієнтовних питань, які виносяться на підсумковий контроль

1. Зміст неокласичних теорій регіонального розвитку.
2. Основні положення теорій кумулятивного зростання та розвитку.
3. Суть експертної діагностики регіонального розвитку. Продуктивні сили та регіональна економіка

4. Джерела статистичної інформації, що використовуються для оцінки та аналізу території в регіональній економіці.
5. Основні проблеми статистичного забезпечення оцінки регіонального розвитку.
6. Система національного рахівництва
7. Основні показники розвитку регіону. Оцінка природно-ресурсного потенціалу регіону
8. Економічна оцінка земельних ресурсів.
9. Економічна оцінка земель сільськогосподарського призначення.
10. Особливості економічної оцінки міської території. регіональної економіки
11. Особливості економічної оцінки лісових ресурсів та їх використання.
12. Особливості економічної оцінки водних ресурсів та їх використання.
13. Регіональна політика та стратегія соціально-економічного розвитку регіону
14. Зміст поняття «типологізація проблемних територій».
15. Критерії визначення диспропорцій розвитку регіону.
16. Показники регіональних диспропорцій в національній економіці України.
17. Поняття «територія зі спеціальним статусом».
18. Економічна безпека регіону: показники.
19. Базові нормативні документи з питань управління регіональним розвитком.
20. Напрями подальшого удосконалення нормативно-правової бази з питань управління регіональним розвитком.
21. Компетенції Верховної Ради України в питаннях регулювання регіонального розвитку?
22. Компетенції Кабінету Міністрів України в питаннях регулювання регіонального розвитку?
23. Компетенції Міністерства економічного розвитку та торгівлі в питаннях регулювання регіонального розвитку?
24. Компетенції Мінрегіону України в питаннях регулювання регіонального розвитку?
25. Угоди щодо регіонального розвитку.
26. Агентства регіонального розвитку у забезпеченні розвитку окремих територій.
27. Історичні підходи оцінки рівня соціально-економічного розвитку регіону.
28. Синхронний підхід оцінки рівня соціально-економічного розвитку регіону.
29. Прогностичний підхід оцінки рівня соціально-економічного розвитку регіону.
30. Зміст поняття «динамічні якості регіону».
31. Зміст показників рівня галузевої диверсифікації та концентрації в регіоні.
32. Суть методу апріорного ранжування.
33. Суть методу факторного аналізу.
34. Регіональний інвестиційний менеджмент.
35. Роль органів державної влади щодо стимулювання інвестиційної діяльності в регіоні.
36. Аналіз основних показників регіональних інвестиційних програм.
37. Показники оцінки ефективності інвестицій.
38. Роль місцевих бюджетів у фінансовому забезпеченні регіонального розвитку.
39. Поняття фінансової автономії.
40. Неформальний сектор економіки.
41. Оцінка рівня зайнятості в неформальному секторі економіки.
42. Матеріальний добробут населення.
43. Зміст поняття «тіньові доходи населення».
44. Як оцінюється майнове розшарування населення?
45. Природокористування та оцінка екологічної ситуації в регіоні
46. Оцінка ефективності використання водних, лісових ресурсів в регіоні?
47. Як оцінити ступінь забрудненості атмосферного повітря в регіоні?

10. Рекомендовані джерела

10.1 Основні джерела:

10.2 Допоміжні джерела:

1. Аванесова Н. Е. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка: підручник. Х. : Щедра садиба плюс, 2015. 223 с.
2. Богословська А. В. Регіональна економіка: навч. посібник. Миколаїв : Видавець Смельянова Т. В., 2018. 488 с.
3. Дмитрієв І. А. Регіональна економіка: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів закладів вищої освіти. Х. : ФОП Бровін О. В., 2018. 284 с.
4. Маковецька Л. О. Регіональна економіка: навчально-методичні рекомендації для проведення практичних та семінарських занять з освітнього компоненту : навч-метод. видання. 2023. 124 с. веб-сайт. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22495>.
5. Маковецька Л. Сучасний стан та перспективи Україно-Канадські торговельно-економічних відносин. Україна – Канада: сучасні наукові студії :] кол. моногр. у 3-х кн. Кн 1 = Ukraine-Canada : Modern Scientific Studies : Collective Monograph: in the books. Books 1 – Луцьк : Вежа. Друк, 2018. С. 40-48.
6. Маковецька Л. О., Мандрик І. П. Україно-Канадські торговельно-економічні відносини у сучасний період. Ukraine - Canada the Materials of the First International Scholarly and Practical Congress Canadian Studies (June 21–24, Lutsk, Ukraine): матеріали I Міжнародного науково-практичного конгресу з канадознавства (21–24 червня 2018 року, м. Луцьк, Україна). Луцьк: Вежа-Друк, 2018. С. 79–81.
7. Регіональна економіка: підручник / за ред. О. М. Бандурки, О. В. Носової. Х. : Золота миля, 2016. 333 с.
8. Сталий розвиток – XXI століття: управління, технології, моделі. Дискусії 2017: колект. моногр. / Аверіхіна Т. В., Адамець Т. П., Андерсон Т. П. та ін. / за наук. ред. проф. Хлобистова Є. В. Київ, 2017. 546 с.

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека–<http://www.library.com.ua/>
2. Сервер Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua/>
3. Ліга Бізнес Інформ: www.liga.net/
4. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua/
5. Українське право: www.ukr.pravo.com/ Публікації автора 1. Маковецька Л. О. Процес формування національної економіки.